

МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

УДК 336.221

ГОНТА Олена Іванівна,

д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту економіки Чернігівського національного технологічного університету, м. Чернігів, Україна
e.gonta@ukr.net

ЖАВОРОНОК Артур Віталійович,

асистент кафедри публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна
artur.zhavoronok@ukr.net

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

У статті проаналізовано сучасний стан та практику функціонування податкової системи України, а також визначено на цій основі основні проблеми податкової системи України системного характеру і вироблено основні рекомендації щодо реалізації ключових напрямків податкової реформи в найближчій перспективі.

Ключові слова: податки; податкова система; податкове законодавство; податкова реформа; Державний бюджет України; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; податок на прибуток підприємств; Податковий кодекс України.

Постановка проблеми. В сучасних умовах докорінних трансформацій суспільно-економічної системи України загострюється питання вдосконалення державних важелів впливу на забезпечення інституціонального базису таких перетворень. Одним з ключових напрямів таких трансформацій розглядається реформування податкової системи. Адже саме від механізму організації оподаткування залежить акумулювання доходів державного бюджету, як фінансової основи національного відтворювального процесу та обов'язкової умови задоволення суспільних потреб. Особливої актуальності набувають питання відповідності існуючої податкової системи завданням розвитку суспільства в періоди концентрації кризових явищ в економіці країни.

На жаль, протягом останніх років, спостерігається суттєве погіршення соціально-економічної ситуації в країні, що обумовлено цілим рядом ендогенних та екзогенних чинників. До перших правомірно віднести політичну нестабільність та відсутність єдності окремих гілок влади щодо стратегії розвитку країни, фрагментарність реформ, які намагаються проводити одночасно в принципово важливих сферах забезпечення життєдіяльності суспільства, неоднозначні за прогнозованими наслідками процеси децентралізації адміністративно-територіального устрою країни тощо. Екзогенні чинники пов'язані, насамперед, з тією геополітичною ситуацією, що склалася під впливом подій на Сході України та у зв'язку з анексією Автономної Республіки Крим. Виникає замкнене коло, адже кризові явища в економіці гальмують вирішення гострих питань сьогодення унеможлижують задоволення зростаючих потреб населення країни у суспільних благах (охорона правопорядку, утримання армії, реформування сфер освіти та охорони здоров'я тощо).

З іншого боку, оздоровлення економічної системи не можливе без успішного виконання фіскально-розподільчих функцій податкової системи, проте останнє передбачає існування цілісності та керованості національного господарства, тоді як в

сучасних умовах ми спостерігаємо наявність дискретності у площині суб'єктів управління на макроекономічному рівні. Виходячи з окресленого, проблеми аналізу сучасного стану податкової системи та визначення можливих напрямів її вдосконалення є для України не менш актуальними, ніж у початковий період формування ринкових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз основних наукових досліджень і публікацій. Грунтовний внесок у розробку теоретичних та практичних питань становлення національної податкової системи та податкового регулювання економіки здійснили відомі науковці В. Андрущенко, О. Василик, В. Вишневський, Ю. Іванов, І. Луніна, О. Олійник, А. Соколовська, І. Філон, Л. Шабліста, К. Швабій та І. Янжула та інші, досліджуючи складність та суперечливість побудови податкової системи, специфіку національного законотворчого процесу у цій сфері, ментальні особливості як суб'єктів формування податкової політики, так і та суб'єктів її реалізації. Проте подальше дослідження проблем реформування податкової системи як наслідок недоліків діючого податкового законодавства є необхідним сучасному етапі розвитку України..

Мета та завдання дослідження. Метою статті є обґрунтування доцільності проведення заглибленого аналізу сучасних проблем функціонування податкової системи України для конкретизації основних шляхів їх подолання.

Виклад основного матеріалу дослідження. В кожній державі податкова система є однією з основ функціонування економіки. Вона забезпечує як фінансову безпеку країни, так і впливає на рівень економічного зростання суб'єктів господарювання. Ефективність функціонування податкової системи залежить від правильності її побудови та від рівня організації роботи центрального органу виконавчої влади у сфері оподаткування. Одним з основних завдань діяльності Державної фіскальної служби України являється «безумовне забезпечення виконання показників наповнення бюджету». Дійсно, податкові надходження складають лівову частку доходів бюджетів усіх рівнів, при цьому тенденції зростання надходжень беззаперечні (табл. 1) [6; 7].

Таблиця 1

**Аналіз динаміки податкових надходжень до Державного бюджету України
за 2014-2016 роки**

млн. грн.

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	Відхилення (+,-) звітнього періоду до	
				2014 року	2015 року
Податкові надходження, в тому числі:	280178	409418	503879	223701	94461
ПДВ	189241	246858	329911	140670	83053
Відшкодування ПДВ	- 50216	- 68405	- 97405	- 47189	29000
Податок на доходи фізичних осіб	12646	45062	59810	47164	14748
Акцизний податок	44941	63111	90122	45181	27011
Податок на прибуток підприємств	39942	34776	54344	14402	19568
Плата за користування надрами	18199	36990	39699	21500	2709
Мито	12389	39881	20001	7612	-19880
Неподаткові надходження	68355	120006	103635	35280	-16371
Всього	348533	529424	607514	258981	78090

Як видно з табл. 1, протягом аналізованого періоду доходи Державного бюджету України зросли на 257137 млн. грн. (72,44%). З цієї суми 223701 млн. грн. склали саме податкові надходження. Неподаткові надходження до державного бюджету зросли на 35280 млн. грн. (51,61%).

Загалом за аналізований період збільшилася кількість надходжень за всіма основними податками. Пояснити це можна зменшенням кількості податків, що справляються та ефективним спрощенням системи оподаткування обліку і звітності суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.

Більше, ніж у два рази зросли доходи від справляння акцизного податку та доходи від користування надрами. Майже в 4 рази (3,72%) зросли доходи від оподаткування прибутку громадян (табл. 2).

Таблиця 2

**Структура податкових надходжень до Державного бюджету України
за 2014-2016 роки**

%

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	Відхилення (+,-) звітного періоду до	
				2014 року	2015 року
Податкові надходження, в тому числі:	80,4	77,3	82,9	2,5	5,6
ПДВ	39,9	33,7	38,3	-1,6	4,6
Податок на доходи фізичних осіб	3,6	8,5	9,8	6,2	1,3
Акцизний податок	12,9	11,9	14,8	1,9	2,9
Податок на прибуток підприємств	11,5	6,6	8,9	-2,6	2,3
Плата за користування надрами	5,2	7	6,5	1,3	-0,5
Мито	3,6	7,5	3,3	-0,3	-4,2
Неподаткові надходження	19,6	22,7	17,1	-2,5	-5,6
Всього	100	100	100	-	-

У 2014 році річний план наповнення Державного бюджету України за рахунок всіх можливих законодавчо дозволених джерел формування державного бюджету було виконано на 94,4% (невиконання запланованих показників бюджетних надходжень становило більше 21,0 млрд. грн.). Натомість, вже в наступному 2015 році річний план було перевиконано на 3,5%, а у 2016 році план було виконано на 101,2%. В табл. 3 наведено стан виконання плану податкових надходжень за основними видами податків [6; 7].

Таблиця 3

**Аналіз стану виконання планових показників податкових надходжень
до Державного бюджету України за 2014-2016 роки**

млрд. грн.

Показник	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	План	Факт	+/-	План	Факт	+/-	План	Факт	+/-
ПДВ	149,9	189,2	-10,9	-	246,8	-	-	329,9	-
Податок на доходи фізичних осіб	14,1	12,6	-1,5	42,6	45,1	+2,5	56	59,8	+3,8
Акцизний податок	44,9	44,9	0	60	63,1	+3,1	81,8	90,1	+8,3
Податок на прибуток підприємств	40,2	39,9	-0,3	36,9	34,8	-2,1	48,5	54,3	+5,8
Плата за користування надрами	20,3	18,1	-2,2	41,8	36,9	-4,9	58,1	39,7	-18,4
Мито	15,7	12,4	-3,2	-	39,9	-	-	20	-

Найбільшу частку займає податок на додану вартість в структурі податкових надходжень до Державного бюджету України. Протягом 2014-2016 років надходження податку на додану вартість в Державний бюджет України зросли з 189,2 млрд. грн. до 329,9 млрд. грн. (74,33%). Зауважимо, що податок на додану вартість – це найбільш значущий податок в структурі податкових надходжень. Так, у 2014 році надходження від справляння ПДВ склали 57% усіх податкових надходжень. У 2015 році частка податку на додану вартість скоротилася до 55%, а у 2016 – до 52%. Збільшення надходжень від податку на додану вартість відбувається, в першу чергу, через зростання обмінного курсу гривні до іноземних валют, що в свою чергу викликає дорожчання товарів і, як наслідок, збільшення податкових надходжень.

Протягом останніх років відбулося значне зростання значення податку на доходи фізичних осіб в структурі Державного бюджету України. Так, якщо у 2014 році значення податку на доходи фізичних осіб займало всього 4% в структурі податкових надходжень,

то у 2016 році вже 10%. Фактичне справляння податку на доходи фізичних осіб перевищило заплановане на 3,8 млрд. грн., порівняно з 2014 роком спостерігається збільшення фактичного справляння на 47,2 млрд. грн. у 2016 році. Проте таке зростання викликане не економічними причинами, а перерозподілом коштів між державним і місцевими бюджетами, а саме, частковим зарахуванням надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету. Раніше ці кошти надходили до місцевих бюджетів.

Ключовим недоліком механізму оподаткування доходів громадян в Україні, що в часи фінансової нестабільності може призвести до соціальних заворушень, є зрівняння в застосуванні податкових ставок. На наше переконання, цей про олігархічний підхід до прибуткового оподаткування є вкрай негативним, адже статистичні дані свідчать, що в українському суспільстві понад 90% населення мають низькі доходи, а лише біля 10% надвисокі [3, с. 30]. Тому, без перебільшення, можна стверджувати, що, завдяки єдиним ставкам податку на доходи фізичних осіб 2016 року, громадяни України з порівняно невисокими доходами стали сплачувати податок за тих співвітчизників, доходи яких є значно вищими.

Податкові надходження від оподаткування прибутку підприємств досягли свого мінімуму у 2015 році (34776 млн. грн.). Разом з тим, вже наступного 2016 року податкові надходження від оподаткування прибутку підприємств значно зросли і становили 54344 млн. грн. Проте вважаємо, що це спричинено не стільки позитивними зрушеннями в економіці України, скільки девальвацією національної валюти, яка протягом досліджуваного періоду знецінилася більш ніж у три рази.

Натомість результатом зміни фіскальної політики держави стало зростання надходжень податків від доходів фізичних осіб, як (доходи) стабільно демонстрували зростання, а протягом 2015-2016 років навіть перевищили надходження від підприємств. Якщо розглядати місце доходів від оподаткування прибутку підприємств в структурі податкових надходжень до Державного бюджету України, то також можна зазначити, що частка досліджуваного податку постійно знижується. Частка доходів від прибутку підприємств в Державному бюджеті України невпинно зменшується, таким чином даний вид податку поступово втрачає свою значимість для держави.

Аналіз політики доходів бюджету за 2016 рік свідчить про те, що зростання податкових надходжень від внутрішніх податків на товари та послуги можливе за умови розширення внутрішнього ринку та відповідно внутрішнього попиту в країні. Зростання обсягів надходжень від податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств можливе за рахунок розширення бази оподаткування, внаслідок чого можливе зниження рівня тінізації економіки. Зниження обсягів надходжень митних платежів можна обґрунтувати тим, що відбулось зменшення обсягу імпорту в Україну та повільними темпами виходу на зовнішні ринки [2].

Отже, податкові надходження займають найбільшу питому вагу у структурі доходів бюджету. Протягом аналізованого періоду доходи Державного бюджету України зросли на 257137 млн. грн. (72,44%). З цієї суми 223701 млн. грн. склали саме податкові надходження. Неподаткові надходження до Державного бюджету зросли на 35280 млн. грн. (51,61%). Загалом за аналізований період збільшилася кількість надходжень за всіма основними податками. Пояснити це можна зменшенням кількості податків, що справляються та застосуванням спрощенням системи оподаткування обліку та звітності суб'єктів підприємницької діяльності. Більше, ніж у два рази зросли доходи від справляння акцизного податку та доходи від користування надрами. Майже в 4 рази (3,72%) зросли доходи від оподаткування прибутку громадян.

Аналіз функціонування сучасної податкової системи України показав, що їй притаманна низка суттєвих недоліків, а саме: витрати платників лишаються надмірно високими на вимогу податкового законодавства, відсутнє стабільне регулювання щодо оподаткування, а діюча нормативно-правова база залишається непрозорою та заплутаною, неодноразове оподаткування (оподаткування доходу, доданої вартості, справляння

акцизного податку, обов'язкові відрахування до спеціальних фондів), застосування для деяких податків високих ставок, надмірний фіскальний вплив податкової системи стримує економічну активність та створює несприятливі умови для підприємництва.

Ринкова економіка висуває необхідність створення такої податкової системи, яка буде передбачати: комплексний підхід; формування сукупності податків за цілеспрямованим підходом; визначення податкового потенціалу як держави, як і регіонів; формування цілісної та несуперечливої правової основи.

Наскільки цілеспрямовано вирішено комплекс завдань залежить ефективність податкової системи, пов'язано, насамперед, з керованістю економіки, розвитком виробництва, підвищення рівня життя населення. Негативно впливають на розвиток підприємництва та економіки в цілому дестабілізуючі фактори, які до цього часу в ній існують багато.

Формування діючої податкової системи в Україні відбувалось протягом багатьох років. Нажаль, вона не в повному обсязі відповідає вимогам сьогодення та є недосконалою. В даний час існують певні неузгодженості та протиріччя окремих норм законодавчої бази у сфері оподаткування. Все це зводиться до того, що рівень податкового навантаження на платників податків необхідно зменшувати.

З однієї сторони, спостерігається значне податкове навантаження, велика кількість податків, які не всі підприємства в спроможні сплатити, а з іншої сторони, безсистемне надання пільг, плинність податкового законодавства, ухилення від сплати податків тощо.

Нерівномірний податковий тиск створює дисбаланс у податковій системі України, який може призвести до зростання рівня тонізації економіки, зниження податкових надходжень, ухилення від сплати податків. Диспропорції податкової системи активно проявилися з початком фінансово-економічної кризи в Україні. Вони поставили на рубіж бюджетоутворюючі галузі: зниження попиту на ринках, хаос на валютному ринку. На сьогодні нормативно-правове регулювання податкової системи в Україні здійснюється за відсутності єдиної загальнодержавної програми, що обумовлює її непослідовний характер.

Реформування потокової системи є необхідною умовою виконання стратегічних цілей України, які спрямовані на будівництво конкурентоспроможної та соціально орієнтованої ринкової економіки, яка може інтегруватись у європейське співтовариство. Реформування податкової системи України висуває одне головне завдання – це зниження податкового тиску на економіку.

Системний характер висуває серйозні проблеми функціонування податкової системи:

- 1) заборгованість платників податків перед бюджетом та ДЦФ;
- 2) заборгованість держави із відшкодування податку на додану вартість;
- 3) наявність великої кількості податків, що ускладнює їх сплату, контроль з боку фіскальних органів та формами звітності;

- 4) масштабні ухилення від сплати податків та відсутність адекватних контрольних дій зі збоку фіскальних органів;

- 5) складність та важко зрозумілість методів та алгоритмів обчислення сум податків, що сприяє виникненню великої кількості помилок і зловживань як зі сторони платників податків, так і зі сторони фіскалів;

- 6) податкова система відзначається значною затратою часу та надмірно високими витратами платників для виконання норм податкового законодавства України;

- 7) актуальною проблемою податкової системи залишається недостатня правова культура та ментальність платників податків.

Також на сьогоднішній день виділяють велику кількість недоліків діючої податкової системи:

- 1) регулююча функція фіскальної спроможності податкової системи України, яка виступає основою більшості ґрунтовних змін у сфері податкового законодавства, є не зорієнтованою на сталий розвиток та економічне зростання;

- 2) складність, неоднорідність та нестабільність нормативно-правової бази оподаткування. Окрім Податкового кодексу України, норми оподаткування і досі

регулюються не тільки законами, а і декретами та постановами Кабінету Міністрів України, указами Президента України;

3) відсутність зацікавленості суб'єктів господарювання у зміні свого статусу як суб'єктів, які мають право використання спрощені системи оподаткування, обліку та звітності, що подрібнює певні середні підприємства та гальмує їх розвиток;

4) затратність витрат на адміністрування окремих податків, порівняно з доходами бюджету, що показує їхню фіскальну неефективність.

Таким чином, ключовими векторами податкової реформи в Україні повинні бути:

- адаптація податкового законодавства України до формування сприятливого інституційного середовища в податковому ладі, на основі дотримання принципу рівності всіх платників;
- збільшення доходів завдяки активізації прямих податків;
- використання непрямих податків як акцизи за для обмеження споживання певних груп товарів та для оподаткування предметів розкоші;
- диференціація ставок податків, виходячи з виду діяльності та розміру отриманого прибутку чи доходу.

Тільки такі кроки дадуть змогу збудувати податкову систему європейського типу.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, на основі аналізу податкової системи України можна дійти висновку, що результативність реформування податкової системи оцінюється громадськістю не тільки за впорядкуванням законодавчих норм, стабільністю наповнення бюджету та покращенням адміністрування платежів, а й за підвищенням авторитету фіскальної служби та довіри до неї з боку суспільства. Тому, діяльність фіскальної служби має зосереджуватися не лише на виконанні доведених показників доходів, а й на формуванні податкової культури, трансформації громадської думки, підвищенні авторитету фіскальної служби.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В. Л. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція) : монографія / В. Л. Андрущенко, Т. В. Тучак. – К. : Алерта, 2013. – 384 с.
2. Бюджетний щорічник на 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://feao.org.ua/wpcontent/uploads/2016/04/FEAO_Schodennyk_A5_web.pdf 18.
3. Демиденко Л. М. Оподаткування доходів громадян: досвід США та України / Л. М. Демиденко // Фінанси України. – 2014. – № 9. – С. 30-33.
4. Концепція реформування податкової системи України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua>.
5. Меркулова Т. В. Институт налога / Харьковский национальный ун-т им. В. Н. Каразина. – Х., 2006. – 224 с.
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
7. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua>.
8. Швабій К. І. Нагальні проблеми формування державної податкової політики в Україні / К. І. Швабій, Ю. Б. Іванов // Фінанси України. – 2017. – № 5. – С. 39-52. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_5_5.

References:

1. Andrushchenko, V. L., Tuchak, T. V. (2013). *Moralno-etychni imperatyvy podatkiv ta opodatkuvannia (zakhidna tradytsiia) : monohrafiia* [Moral and ethical imperatives of taxes and taxation (western tradition) : monograph]. Kyiv : Alerta [in Ukrainian].
2. *Biudzhetni shchorichnyk na 2016 rik* [Budget yearbook for 2016]. feao.org.ua. Retrived from http://feao.org.ua/wpcontent/uploads/2016/04/FEAO_Schodennyk_A5_web.pdf 18 [in Ukrainian].
3. Demydenko, L. M. (2014). *Opodatkuvannia dokhodiv hromadian: dosvid SShA ta Ukrainy* [Citizen Income Tax: USA and Ukrainian Experience]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, 9, 30-33 [in Ukrainian].
4. *Kontseptsiia reformuvannia podatkovoi systemy Ukrainy* [The Concept of Reforming the Tax System of Ukraine]. dkrp.gov.ua. Retrived from <http://www.dkrp.gov.ua> [in Ukrainian].
5. Merkulova, T. V. (2006). *Institut naloga* [Institute of Taxes]. Harkov : Harkovskiy natsionalniy un-t im. V. N. Karazina [in Russian].
6. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi kaznacheiskoi sluzhby Ukrainy* [Official site of the State Treasury Service of Ukraine]. treasury.gov.ua. Retrived from <http://www.treasury.gov.ua> [in Ukrainian].
7. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy* [The Official site of the State Fiscal Service of Ukraine]. sfs.gov.ua. Retrived from <http://sfs.gov.ua> [in Ukrainian].

8. Shvabii K. I. & Ivanov Yu. B. (2017). Nahalni problemy formuvannia derzhavnoi podatkovoi polityky v Ukraini [Urgent problems of the formation of the state tax policy in Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, 5, 39-52. Retrived from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_5_5 [in Ukrainian].

GONTA Olena Ivanivna,

Doctor of Economics, Professor,

Head of the Educational and Scientific Institute of Economics,

Chernihiv National University of Technology, Chernihiv, Ukraine

e.gonta@ukr.net

ZHAVORONOK Artur Vitaliyovych,

Assistant Professor, Department of Public, Corporate Finances and Financial Mediation,

Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine

artur.zhavoronok@ukr.net

**TAX SYSTEM OF UKRAINE:
CURRENT STATUS AND IMPROVEMENT DIRECTIONS**

Abstract.

Introduction. *In modern conditions of fundamental changes in social-economic and political spheres in Ukraine the scientists pay a special attention to issues of effective tax system development. The tax mechanism influences on the formation of revenue part of the budget, which is the main financial base of the state. The tax system contributes to constant and stable budget revenues. Therefore, the analysis of the tax system functioning under the current conditions of the systemic crisis becomes urgent.*

Purpose. *To ground the analysis of the current problems of Ukrainian tax system functioning; to identify the main ways of their solution.*

Methods. *The article is based on the general scientific methods: induction, deduction, analysis and synthesis, abstraction, systematic and structural approach to the study of theoretical and practical aspects of effective tax system development in Ukraine.*

Results. *The analysis of the Ukrainian tax system, its formation and development allowed identifying its serious disadvantages. The tax system instability caused by frequent changes in tax legislation has the negative affect on the business activities. The basis is the fiscal direction of the tax system; the regulating function of the main taxes is not sufficiently identified. The tax system is too cumbersome; calculations of some taxes are unjustifiably complicated. The regulation of modern economic relations requires a flexible tax policy enable to link optimally the national interests and the interests of business, taxpayers. The transition to a market economy causes the necessity of the tax system transformation, as well as the development of methods of taxes calculation and payment.*

Originality. *The main strategic objectives of the tax reform: increasing the competitiveness of domestic business; legalization of the shadow sector of economy; activation of investment processes; simplicity and clarity of tax rules for business entities; reduction of taxpayers expenses on the accrual and payment of taxes and the state – on their administration; adaptation of Ukraine's tax legislation to the EU legislation; creation of appropriate conditions for taxpayers' compliance with tax legislation; introduction of the information-analytical system of the state fiscal service on the national level; automation of taxation processes using modern technologies.*

Conclusion. *The effective formation and further functioning of the tax system requires the development of the most effective cooperation between the state, legal entities and individuals regarding the formation, distribution and use of their income; it is one of the main conditions for the optimal functioning of the economy and finance. Ukraine's further development depends on the effectiveness of the financial strategy, which ensures the welfare of the population, the fulfillment of the state duties and functions. Therefore the stability and economic development of the state depend on its tax policy. One of the main components of financial strategy (at both: state level and enterprise's level) is a tax strategy enable to meet the modern needs. Reforming the tax system is the most important problem at the stages of market environment forming and creating favorable conditions for reducing tax burden. The tax burden should be reduced gradually to implement the stable budget revenues.*

Keywords: *taxes; tax system; tax legislation; tax reform; state budget of Ukraine; income tax; VAT; corporate profit tax; Tax Codex of Ukraine.*

*Одержано редакцією: 29.11.2017
Прийнято до публікації: 04.12.2017*